

Gör Det Själv

SVÄRIGHETSGRAD:

Det är en överkomlig uppgift om du är noggrann med både tumstock och vattenpass.

TIDSÅTGÅNG:

Arbetet bör klaras av på ett par dagar med ett par dagars mellanrum (betongen ska ju få lov att härda).

PRISBILD:

Räkna med cirka 3000 kr.

Taket över terrassen har konstruerats så att det passar till huset, och därför har vi använt samma material och färg.

Gör det själv
och spara över **7000 kr!**

TAK ÖVER TERRASSEN: Förläng de sköna sommervällarna

När du har lagt tak över terrassen slipper familjen bryta upp när daggen faller eller om det plötsligt kommer en regnskur. Taket gör att sommaren förlängs från våren till en bit in på hösten. Här visar vi hur du kan bygga taket på ett par rejäla stolpar, så att det tål både väder och vind.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

Tryckimpregnerat trä:

- 3 stolpar (A) à 3 meter, 100 x 100 mm
- 7 takreglar (D) à 4,2 meter, 45 x 45 mm
- 2 takfotsbrädor (E) à 3,3 meter, 25 x 125 mm
- 2 vattbrädor (F) à 3,3 meter, 25 x 50 mm
- 1 stödregel (G), 3,6 meter, 45 x 145 mm

Konstruksträ K 40:

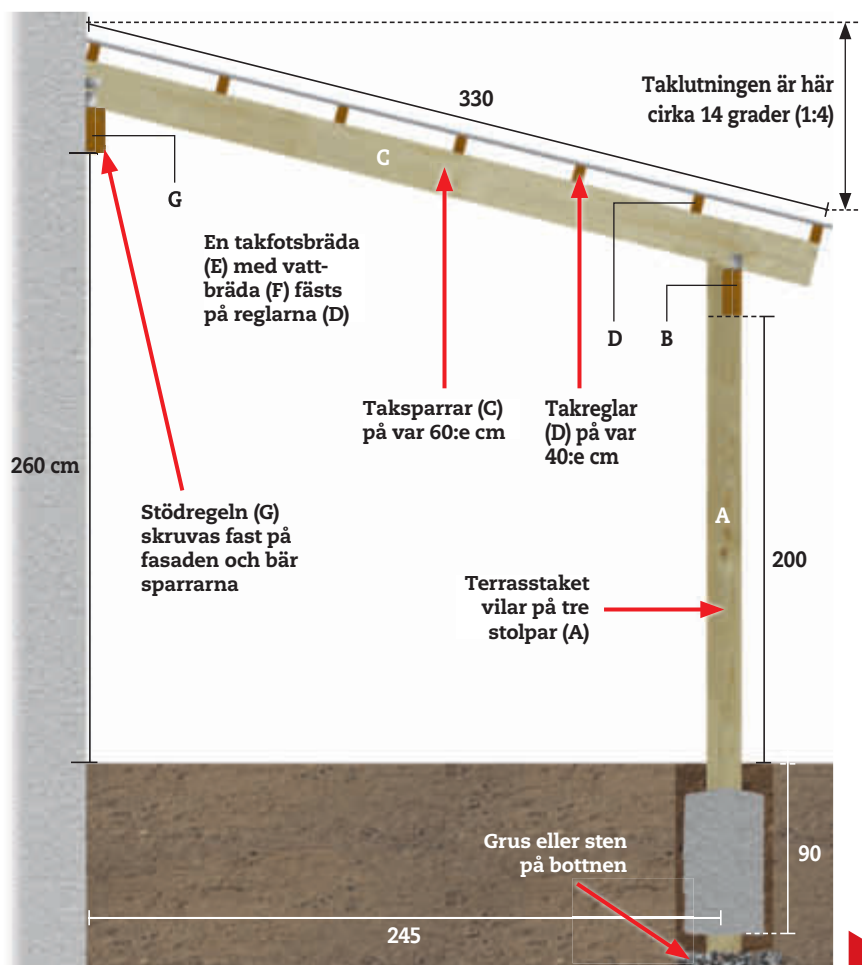
- 1 överliggare (B), 3,6 meter, 45 x 145 mm
- 6 taksparrar (C) à 3,3 meter, 45 x 145 mm

Dessutom:

- 3 säckar betong
- 4 taksquivor, glasklar pvc, à 3,6 meter
- 6 mm armeringsnät, 2,15 x 2,5 meter
- Skruvar: 5 x 50 mm, 5 x 90 mm och specialskruvar till taksquivorna
- 100 x 3,8 mm spikar, 20 mm märlor
- Vinkelbeslag: 50 x 80 mm
- Grundfärg och färg

Specialverktyg

- Jordbör (kan hyras)

Gjut fast stolparna

Det är förstås terrassens storlek som bestämmer dimensioner och antalet stolpar. Här är terrassen cirka 245 x 360 cm och vi nöjer oss med tre stolpar.

Marken är såpass mjuk att vi kan gräva hål för stolparna och gjuta fast dem i betong. Det ger en stark konstruktion. Om du inte kan gräva ner stolpar eller plintar utan fäster stolparna i berg eller sten, bör du förstärka konstruktionen med snedsträvor. Se textruta om förstärkning på nästa uppslag.

Eftersom gaveln består av svartmålad lockpanel använder vi samma färg för att måla allt trä, och det gör vi innan delarna monteras.

När marken är mjuk eller lös går det att borra hål med jordborr.

1 Fyll 10 cm grus eller makadam i varje hål och sätt ner stolparna (A). Stampa först botten i varje hål med en stolpe så att det bildas ett fast men dränerande underlag.

2 Kontrollera att stolpen står lodrätt och fixera den sedan med kilar. **TIPS:** Du kan fixera varje stolpe med två långa snedsträvor, som knackas ner i marken. Då blir det lättare att fylla i betong.

Lägg betongen på rätt sätt runt stolparna

När du gjuter fast en stolpe behöver du inte gjuta en stor klump. Du kan gjuta två klossar med lite jord emellan. Det är däremot viktigt att du inte gjuter fast stolpens nedre ände. Det beror på att ändträet är starkt sugande, och om det innesluts i betong finns det risk att det suger fukt ur betongen och att det rinner vatten mellan stolpen och betongen. Då suger ändträet till sig vattnet och ruttnar snabbt. Tänk också på att forma ovansidan av betongen så att vattnet rinner bort från stolpen.

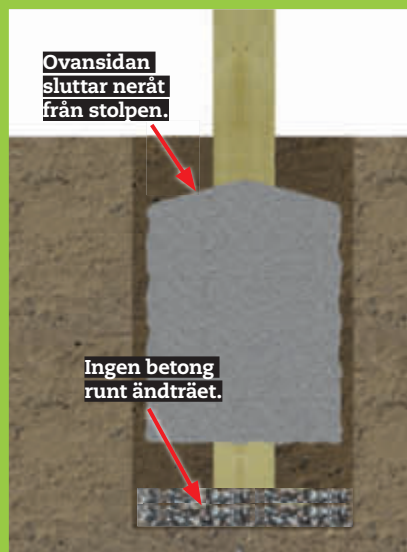

3 Fyll betong i hålen. Här har vi använt en säck torrbetong till varje hål. **TIPS:** Du kan även blanda betong i en skottkärra. Då blir det lättare att få en jämn blandning som är lätt att forma.

Innan betongen härdar kollar du noga att stolparna står lodrätt. Mät på flera sidor av stolparna.

4 När du har fyllt upp 3/4 av hålet häller du i lite vatten. Följ doseringsanvisningarna på säcken. Blanda sedan med en käpp eller ett spett så att vattnet fördelas överallt.

Välj rätt dimension på sparrarna

SPARRDIMENSION (mm)		SPARRAVSTÅND, S (cm)			
BREDD	HÖJD	60	80	100	120
Snölast 3,5 kN/m ²		Norr om Stockholm-Strömstad			
45	120	200	180	170	160
45	145	220	200	190	180
45	170	280	260	240	220
45	195	310	290	270	250
45	220	350	320	300	280

Tabellen gäller för lätta tak, exempelvis profilerade skivor av plast eller plåt liksom brädor eller skivor klädda med takpapp. Dimensionerna, som avser konstruktionsvirke K24, har anpassats efter en snölast på 3,5 kN/m² och avser flacka tak med en lutning under 14 grader.

Så här används tabellen: Här lägger vi tak över en terrass. Avståndet från huset till stolparna är 245 cm. Takskivorna kräver ett sparravstånd på 60 cm. Gå in i tabellen och välj sparravstånd (här 60 cm). Fortsätt neråt i raden till du kommer till önskad spännvidd (här mer än 220 cm men mindre än 280 cm). Till vänster står sparrdimensionen (här 45 x 170 mm). Överliggaren mellan stolparna får samma dimension liksom bärlinan på väggen.

OBS! Tabellen ger endast riktlinjer för val av dimension. Gör Det Själv ansvarar inte för uppgifterna.

När betongen har hårdat några dagar kan du fortsätta. Under mellantiden bör du fixera stolparna med snedsträvor.

VIKTIGT

Tänk på snön! När du lägger tak över en terrass måste du ta hänsyn till att snön kan lägga sig på taket. Blötsnö väger enormt och kan pressa sönder en spinkig konstruktion. Torr, nyfallen snö väger cirka 100 kg per kubikmeter. Blötsnö väger däremot fyra gånger så mycket – cirka 400 kg per kubikmeter. Under vintern smälter en del av snön och då kan det ligga både snö och is på taket över terrassen.

Överliggaren fästs

Stolparna har gjutits fast och efter några dagar, när betongen har hårdat, står de stadigt. Det är då dags att kapa dem till rätt höjd och såga ett 145 mm urtag i varje stolpe för överliggaren, så att den har något att vila på.

Här har vi räknat ut att överliggaren kan placeras 200 cm från marknivå, och eftersom överliggaren är 145 mm så kapas stolparna 214,5 cm ovanför marken. Men innan vi kapar dem, fäster vi ett par snedsträvor mellan stolparna så att vi inte rycker stolparna ut sina lägen.

1 Stolparnas höjd och urtaget för överliggaren markeras. Det gör vi med krita för att vi tydligt ska se var vi ska såga. Vi överför höjdmärkingen från sida till sida med vinkel.

2 Först kapar vi stolparna på höjden och det går lätt med fogsvars. Därefter sågar vi lodrätt ner för att göra ett urtag för överliggaren.

3 Överliggaren (B) läggs på plats i urtagen i stolparna (A). Det ska erkännas att man till detta arbete har nytta av en medhjälpare. När överliggaren är på plats läses den med tvingar.

4 Det är viktigt att överliggaren ligger vågrätt. Små avvikelser kan elimineras med t.ex. tjärpapp mellan stolpe och överliggare.

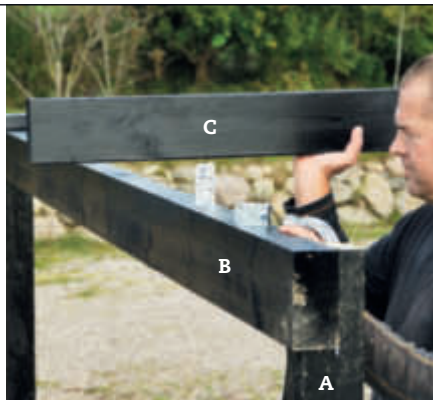
5 Överliggaren skruvas fast på stolparna. Här använder vi fyra stycken 5 x 90 mm skruvar i varje stolpe. Lagg märke till att vi skruvar från stolpen och in i överliggaren.

Sparrar och regler

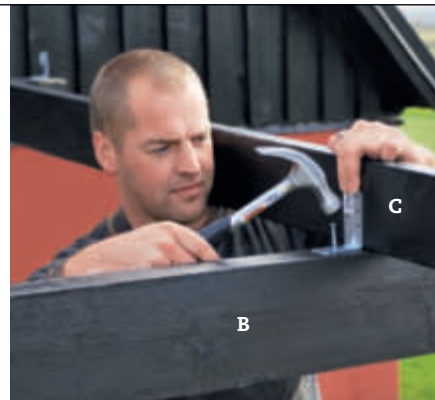
Ovanpå överliggaren fäster vi sex taksparrar med 60 cm inbördes avstånd, och vi har valt rätt kraftigt trä, 45 x 145 mm, med tanke på snölasten.

Sparrarna monteras på överliggaren med byggbeslag. För att taket ska ligga stadigt behöver vi dessutom ett antal takreglar, och de fäster vi på var 40:e cm. Takskivorna får då rejält stöd och kan klara mycket snö.

Taksparrarna är 420 cm långa och kommer därför att sticka ut 40 cm från varje kortsida på taket.

1 Sparrarnas (C) placering på överliggaren (B) markeras. Därefter kan vi fästa den ena delen av varje byggvinkel med 100 mm galvaniserade spikar eller 5 x 90 mm skruvar.

2 Sparren (C) läggs på plats mot byggvinkeln där den fästs. Därefter fortsätter vi på samma sätt med resten av sparrarna.

TIPS: I stället för att mäta för placeringen av varje sparre kan du använda en list.

Takreglarna (D) ska bära det korrugerade plasttaket, och vi fäster dem tätt – på var 40:e cm. De skruvas fast med 5 x 90 mm skruvar

Stark och stadig konstruktion

Här har vi grävt ner stolparna och satt dem i betongklumpar. Det ger fin stabilitet. Sparrarna fästs dessutom på en bärlina, som i sin tur monteras på fasaden. Om du inte gräver ner dina stolpar blir det nödvändigt att förstärka konstruktionen i sidled. Det gör du lättast med snedsträvor längst upp på stolparna. Den i mitten får snedsträvor åt båda sidorna medan de två yttre får en snedsträva mellan stolpe och överliggare.

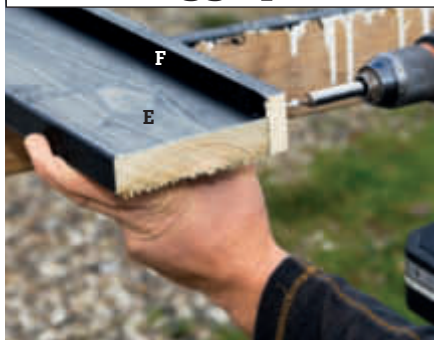

På baksidan av takfotsbrädorna fästs vinkelbeslag som skruvas fast på fasaden.

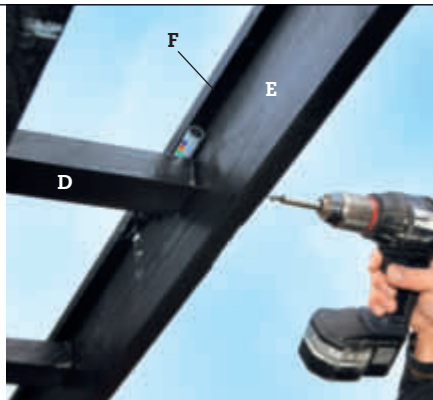

Snedsträvorna på mittenstolpen bildar en trekant som stabiliserar konstruktionen.

Taket läggs på

1 Takfotsbrädorna (E) på sidorna sågas till rätt längd. På den sida som hamnar längst upp, när takfotsbrädorna har monterats, fästs en vattbräda (F).

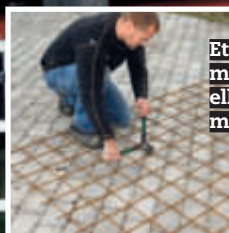
2 Takfotsbrädorna (E) skruvas fast på takreglarna (D) med 5 x 90 mm skruvar. En avståndskloss (vi använde en tuschpenna) mellan regel och vattbräda (F) ser till att det blir 2 cm luft mellan dem.

3 Takskivorna sågas med fintandad såg. Vi använde en handsåg. **TIPS:** Du kan underlätta sågningen genom att såga flera skivor på en gång och pressa ihop dem med ett par lister.

4 Läggnen av takskivor börjar vid fasaden, där kanten täcks av en bräda. Skivorna fästs i takreglarna med specialskrav i varannan eller var tredje vågdal.

Ett nät klipps med bultsax eller kapas med vinkelslip.

Nätet fästs på stolparna och i fasaden med mörklar och skruvar.

På ena sidan av terrassen fäster vi ett nät som klättrväxter får klättra på. Då blir det extra mysigt på terrassen och växterna ger lite lä om det blåser.

Datum: 15/8-2011

Faktura Nr. **01558**

PROJEKT: **Tak över terrass**

Material:		
Material	3.000 kr	
Lön enligt offert:		
16 timmar à 450 kr	7.200 kr	
Vi sparade		
	10.200 kr	

Arbetskostnaden har uppskattats efter en offert från en snickare. Moms ingår i alla priser.